

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Министерство просвещения Российской Федерации
Государственное бюджетное общеобразовательное учреждение "Средняя общеобразовательная школа № 19
с.п.Сагопши"

РАССМОТРЕНО
методическим объединением
учителей

Мурзабекова Ф.С.

Протокол №1

от "31" 08 2023 г.

СОГЛАСОВАНО
Заместитель директора по УВР

Гарданова Э.Ю.

Протокол №1

от "31" 08 2023 г.

УТВЕРЖДЕНО
Директор

Коригова М.М.

Приказ №39

от "01" 09 2023 г.

3 классе 2023-2024 дешара шера г1алг1ай мотт хьехара балха программа

Діакхетора каьхат.

Программа оттаяь 2 класса гІалгІай мотт хьехара долча книжкага хьежжа. Книжка чулоацам оттабаьраш: Гагиев К.А., Котиева Н.Д., Оздоев Т.А. книжка тоа а даь диазлагІа 2013 шера Магас гІалара «Сердало» яхача издательство-184 оагІув.

ГІалгІай метто, эрсий метто санна, метта Іилман дакъа а ший маІанна а йоккха моттиг дІалоац. Цун дешарца а кхетамца а бераш кхедара доккха практически маІан да. Наьна метто юкъелоац дешархой патриотизма а, кхыча къамашца Іимерза а, эздIа а хилара уйлашца кхетадеш кхедара маьхала таронаш.

Школе наьна мотт Іомабара керттера Іалошонаш я дешар дика ховш дешархой кийчбар, багах деча, йоазон а къамаьлах а кхоачам болаш, пайда эца ховш уж кийчбар. Программа ФГОСаца ювзаяь я. Из лаьрхІа я кІира 3 сахьат гІалагІай мотт хьехаш йолча учебни планаца кхоачашъе. Шера 102 сахьат хул.

Программа лерхІамаш да:

- дешархошта шоай наьна мотт безалургболча тайпара дешара болх дика оттабе;
 - орфографехи, пунктуацехи, морфологехи, фонетикахи кхетам бала;
 - метта Іилам Іомаде, гІалгІай меттах бола кхетам шербар, кІоаргбар;
 - гІалат ца деш йоазув де, сочинени, изложени язъе бераш Іомаде;
- дешара кхетам лакхбе, Іомадаь ховр нийса дІаязде, ший уйлаш, шийна хетар, ховр дешархочо нийса дІаяздергдолаш говзал кхеяр.

Программа чулоацам шера ба. Укх юкъе я фонетика, графика, йоазув, дешар, орфоэпи, орфографи, деша оттам. Урока чулоацама юкъе, тар ма лу , дешара а воспитательни лоархІам бола материалаш яхийтай. Уж дукхагІьяраш гІалгІай багахбувцама юкъера, художественни произведенеш тІара я. Книжка курс кхаь разделах латт: шоллагІча классе дийшар кердааккхар (оазаш, алапаш, предложени, керттера, керттерза маьженаш), деша оттам, къамаьла доакъош.

Грамматика хьаькъехьа кхоачаш де деза декхараш:

- 1) оазех, алапех кхетам балар;
- 2) орфографически минимум лакхъяр;
- 3) предложени керттера маьженаш йовзийтар;
- 5) двзаденна къамаьл шаьрдар.
- 6) кхоллама балхаш увтгаде Іомабалар.

Г1алг1ай мотт-102 сахъат (к1ира 3 сахъат) 3 класс.

Урока номер	Урока темаш	Ха		С1ахъ аташ	
	1 четверть. Шоллаг1ча классе дийшар кердадаккхар.	План	Факт.		
1	Мукъеи мукъазеи оазаш-алапаш.			1	Шоллаг1ча классе 1омодаър кердадаккхар.
2	Дешдакъа.			1	Дешдакъа бокъонаш 1омаяр.
3	Доккха алап.			1	Доккхий алапаш маца язду дувцар.
4	Шола мукъаза оазаш-алапаш.			1	Шола мукъаза алапаш яздар бокъонаш хар.
5	Шолха алапаш.			1	Шолха алапаш нийса яздар.
6	Шола-шолха алапаш.			1	Шола-шолха алапаш нийса яздар а уж нийса д1аалар.
7	Йиш хоадора хъарак.			1	Йиш хоадо хъракаш нийса язъяр.Мотт шаъра бувцар.
8	Диктант.			1	Диктанта кийчо яр.
9	Г1алаташцара болх. Къоастора хъаракаш.			1	Г1алаташцара болх бар.Бокъонаш ювцар.
10.	Къоастора хъаракаш нийса яздар.			1	Къоастора хъаракаш язъяра бокъонаш 1омаяр.
11-13	Й1аъхеи лоацеи мукъа оазаш.			3	Мукъа оазаш хувцаялар,дош хувцадалара бокъонаш 1омаяр.
14	Шекон мукъа оазаш.			1	Шекон мукъа оазаш нийса хълаха хар.Бокъо 1омаяр.
15	Дешт1ехъенаш.			1	Дешт1ехъенаш язъяра бокъонаш.
16	Дешт1ехъенаш дешашца нийса язъяр.			1	Дешт1ехъенаш нийса язъяра бокъонаш.
17	Сочинени.			1	Сочинени язъе кийча балар.
18	Г1алаташцара болх. Гаргара дешаш.			1	Г1алаташцара болх бар.Бокъонаш ювцар.
19	Х1амай белгалоний, дер гойтача дешай ц1ераш.			1	Къамаъла кертера маъженаш кердаяхар.
20	Фу ду? Фу даъд? яхача хаттарашта жоп лу дешаш.			1	Хаттарашта жоп нийса далар хар.
21	Мишта? Малаг1а? Хъан? Сен? яхача хаттарашта жоп лу дешаш.			1	Хаттарашта жоп луш дола дешаш предложене чу лаха 1омабалар.
22	Х1амай, белгалоний дер гойтача дешай ц1ераш.			1	Бокъонаш 1омая хъаювцар,уж шаъра яр.
23	Диктант.			1	Диктант язде кийча балар.
24	Г1алаташцара болх. 1омадаър ч1оаг1дар.			1	Г1алаташцара болх.Еррига бокъонаш кердаяхар.
25	Предложени.			1	Предложени цун белгалонаш ювцар.
26	Предложени чакхйоалача сецара хъаракаш.			1	Предложени чакхйоалаш цунга хъжжа хъарак оттаъяр «!?.»
27	Дувцареи, хаттареи, айдареи предложенеш.			1	Предложени тайпаш хар.
28	Хаттара предложенеш.			1	Хаттара предложени ювцар.
29	Айдара предложенеш.			1	Айдара предложени ювцар.

30	Подлежащи.			1	Къамабла маьженаш цар белгалонаш хар.
31	Подлежащи хьалехаш упражненеш яр.			1	Подлежщи нийса лаха хар.
32	Сказуеми.			1	Сказуеми бокьонаш 1омаяр.
33	Подлежащии сказуемии хьалехаш упражненеш яр.			1	Къамабла доакьош нийса лаха хар.
34	Карардар.			1	Бокьонаш 1омая ,из лаха хар.
35	Изложени.			1	Изложени язье кийчо яр.
36	Г1алаташцара болх. Подлежащи, сказуеми, карардар.			1	Г1алаташцара болх хьабар.Бокьонаш хьаювцар.
37	Кертера маьженаш.			1	Кертере маьженаш нийса лаха хар.
38	Предложене кертерза маьженаш.			1	Кертера маьжений бокьонаш шаьра ювца хар.
39-40	Предложенена юкьерча дешай бувзам.			2	Дешай бувзам нийса тахкар.Шийна ховр ц1енача меттаца хьадувцар.
41	Диктант.			1	Диктант язде кийчо яр.
42	Г1алаташцара болх. 1омадаьр ч1оаг1дар.			1	Г1алаташ тахкар ,царна анализ яр.1омадаьр кердадаккхар.
	Деша оттам.				
43	Деша оттам. Цхьа овла бола дешаш.			1	Деша оттам бовзийтар.Цхьа овла бола дешаш лаха хар.
44	Деша овла.			1	Гаргара дешаш лаха хар,овла кьоастабе хар.
45-46	Деша чаккхе.			2	Чаккхенаш нийса язье 1омабалар.
47	Диктант.			1	Диктанта кийчо яр.
48	Г1алаташцара болх. Деша чаккхе хувцар.			1	Г1алаташ тоадар.Деша чаккхенаш язье хар.
49	Дешхьалхе.			1	Дешхьалхе. Бокьонаш керда яхар
50	Дешхьалхе дешашца нийса язьяр.			1	Дешхьалхе дешашца нийса язьера бокьонаш 1омаяр
51	Суффикс.			1	Суффикс нийса лаха хар.
52	Суффиксай новкьоосталца керда дешаш хьадар.			1	Керда дешаш хьакхоллаш суффиксаш т1тохар
53	Деша оттам. Кердадаккхар.			1	Деша оттам нийса лаха хар
54-55	Зовней кьореи мукъаза оазаш дош кхоачалуча.			2	Оазаж хувца луш цар бокьонаш 1омаяр
56	Сочинени.			1	Сочинени план оттаяр, из язьер
57	Г1алаташцара болх. 1омадаьр ч1оаг1дар.			1	Г1алаташ тоадар. 1омадаьр кердадаккхар
58	Шийна лаларча мукъазача оазашца увш йола мукъаза оаз «1».			1	«1» яха алап дешашца нийса яздар.Оазаш нийса д1аала хар.
59	Йовш йола –р, -рг яха мукъаза оазаш.			1	Йовш йола озаш нийса язьяра 1омабалар.Бокьонаш 1омаяр.
60	Диктант.			1	Диктант язде кийча балар.
61	Г1алаташцара болх. Деша оттам.			1	Г1алаташ тоадар.Деша оттам лаха хар.

	Къамаъла доакъош.				
62	Къамаъла доакъош. Юкъара кхетам.			1	Къамаъла доакъош кердадахар.Бокъонаш шаьрьяр.
63	Изложени.			1	Изложени план язъяр.Цун кийчо яр.
64	ГІалаташцара болх. Къамаъла доакъош			1	ГІалаташ дашхар.Бокъонаш ювцар.Лаха хар.
	ЦІердош.				
65-66	ЦІердош.Юкъара кхетам.			2	ЦІердешай юкъара кхетам совбаккхар.
67	ЦІердешай таьрахъашца хувцадалар.			1	ЦІердешай таьрахъаш нийса къоастаде хар.
68	Диктант.			1	Диктант яздар.Бокъонаш ювцар.
69	ГІалаташцара болх. Іомадаьр чІоагІдар.			1	ГІалаташ тоадар.Іомадаьр дашхар
70-71	ЦІердешаш таьрахъашца хувцадалар.			2	ЦІердешай таьрахъаш дувцар.
72	ЦІердешай классаш.			1	ЦІердешай классаш къоастаяр.
73	Нах белгалбеча цІердешай классаш.			1	ЦІердешай классаш нах мишта белгалбу.
74	Кхыйола хІамаш белгалъеча цІердешай классаш.			1	Кхыйола хІамаш мишта белгаю.
75-76	Кхыча дешашца дувзадаларах цІердешаш хувцадалар.			2	ЦІердешаш мишта хувцалу,цар бокъонаш.
77	Диктант.			1	Диктант яздар.
78	ГІалаташцара болх. Іомадаьр чІоагІдар.			1	ГІалаташцара болх бар.Іомадаьр кердадаккхар.
79	Кхыча дешашца дувзадаларах цІердешаш хувцадалар.			1	ЦІердешай хувцадалара бокъонаш Іомаяр.
	Белгалдош.				
80	Белгалдош. Юкъара кхетам.			1	Белгалдош,цун кхетам .
81	Белгалдешай цІердешашцара бувзам.			1	Белгалдешай бувзам мишта хул Іомабар.
82-83	ЛоІамеи лоІамзеи белгалдешаш			2	Белгалдешай тайпаш Іомадар.Бокъонаш Іомаяр.
84	Сочинени «БІаьсти».			1	Счинени план язъяр.
85	ГІалаташцара болх. ЛоІаме белгалдешаш хьахилар.			1	ГІалаташ тоадар.ЛоІаме белгалдешай формаш хар.
86-87	Белгалдешаш классашца хувцадалар.			2	Белгалдешай классаш Іомаяр,уж лаха хар.
88	Диктант.			1	Бокъонаш ювцар.Диктант яздар.
89	ГІалаташцара болх. Белгалдешаш таьрахъашца хувцадалар.			1	ГІалаташ тоадар.Белгалдешай таьрахъаш хьадувцар.
90	Белгалдош. Кердадаккхар.			1	Белгалдешай хаттара жоп дала хар.Бокъонаш Іомаяр.
	Хандош.				
91	Хандош. Юкъара кхетам.			1	Хандеша хаттараш дувцар.Хандош лаха хар.
92	Хандош ханашца хувцадалар.			1	Хандеша ханаш Іомаяр.Уж лаха Іомабалар.
93	Йола ха.			1	Йола ха цун хаттар дувцар.
94-95	Хандеша яха ха.			2	Яха ха цун балгало ювцар.
96	Хандеша йоагІа ха.			1	ЙоагІа ха Іомаяр.Хаттара жоп далар.
97-98	Хандеша йолеи, яхай, йоагІеи ханаш.			2	Еррига ханаш кердаяхар.Бокъонаш Іомаяр.
99	Диктант.			1	Диктант яздар.

100	Г1алаташцара болх. Хандош кердадаккхар.			1	Г1алаташт1ара болх бар.Хандош дувцар.
	Дерригача шера 1омадаър кердадаккхар.				
101	Шола, шола-шолха алапаш.			1	Шола а шола-шолха а алапаш нийса яздар.
102	Дош сехьадаккхар.			1	Дош нийса сехьадаккха 1омабалар.
103	Шекон мукъа, мукъаза алапаш.			1	Шекон алапаш нийса яздара а бокъо ювцар.
104	Деша оттам.			1	Деша оттам нийса лаха хар.
105	Кертереи кертерзеи маъженаш.			1	Бокъонаш 1омаяр.Уж хъаювцар.
106	Къамаъла доакъош.			1	Къамаъла доакъош нийса лаха хар.